

Internal Audit
Community of
Practice

**Sastanak Radne grupe Centralne jedinice za harmonizaciju
(CJH)**

Budimpešta, Mađarska, 28. oktobar 2024.

**SDGS REVIZIJA KAO NOVI GLOBALNI TREND U
REVIZORSKOJ PROFESIJI**

Giuseppe Grossi

PhD/Prof. Javnog upravljanja i računovodstva

E-mail: giuseppe.grossi@hkr.se;
giuseppe.grossi@nord.no

Korporativni sektor

Finansijska revizija posebno sa bavi zadatkom iznošenja svog mišljenja o pravednom predstavljanju finansijske pozicije i učinka pravnih subjekata

Grupe nosilaca interesa počele su da traže od pravnih subjekata da dostavljaju izveštaje o ekološkom i širem društvenom uticaju (uticajima) svog poslovanja od početka 1970-ih

Ekološka revizija je prvobitno usvojena među proizvodnim subjektima kako bi pokazali da nije došlo do kršenja ekoloških zakona i propisa

Društvena revizija predviđa odgovor na pitanje da li privredni subjekat poštuje svoju korporativnu misiju o uslovima zapošljavanja i održava zdravo radno okruženje za zaposlene

AUDITING
SUSTAINABLE
DEVELOPMENT GOALS

Report of the World Commission on Environment and Development

Our Common Future

United Nations
1987

UN Document: Geneva, 1987. © United Nations Environment Programme, 1987. Reproduced by permission of the World Commission on Environment and Development.

UNITED NATIONS
"Sustainable
development is
development that meets
the needs of the present
without compromising
the ability of future
generations to meet
their own needs."

**OUR
COMMON
FUTURE**
THE WORLD COMMISSION
ON ENVIRONMENT
AND DEVELOPMENT

Korporativni sektor

„BRUNDTLAND IZVEŠTAJ 1987: Naša zajednička budućnost“ iz 1987. godine koje je objavila Svetska komisija Ujedinjenih nacija za životnu sredinu i razvoj (WCED) dodatno je naglasila potrebu za smanjivanjem ili izbegavanjem nepotrebnog trošenja resursa i negativne ekološke i društvene posledice ljudskih aktivnosti

UN naglašavaju važnost **održive proizvodnje i potrošnje** kako bi se obezbedilo očuvanje obnovljivih i neobnovljivih prirodnih resursa

Javila se diskusija o **računovodstvu za održivi razvoj i reviziji održivosti**

Javni sektor

Svi nivoi države, uključujući pojedince i institucije treba da imaju ključnu ulogu u ovom smislu

Računovodstvo za održivi razvoj otkriva finansijske posledice kao i ekološke i društvene posledice odluka i politika države

Merenje napretka ostvarivanja ciljeva održivog razvoja (SDG) je izazovan i složen zadatak

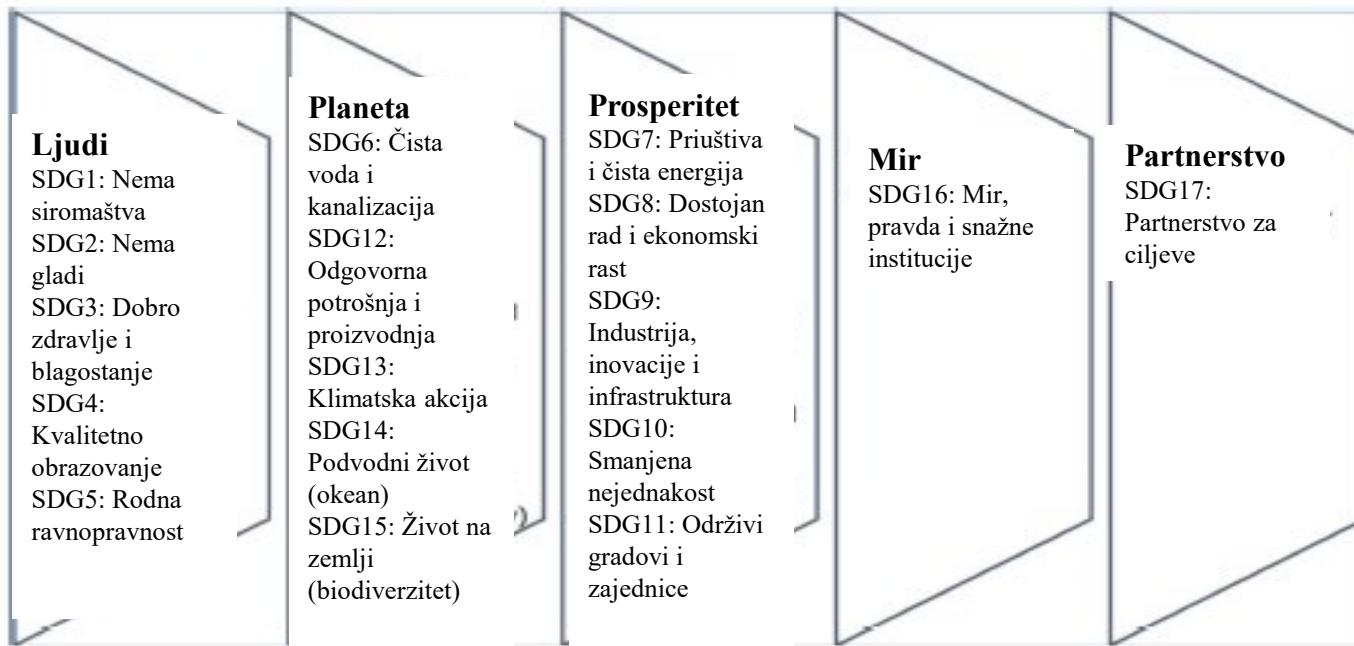
Profesionalci u oblasti računovodstva poseduju bogato znanje i veštine u proceni mogućnosti i zamki u upravljanju

Vlade kako razvijenih, tako i zemalja u razvoju pokušale su da koriste različite **pristupe budžetiranja i računovostvenih sistema** za rukovođenje u javnom sektoru⁴

SDG po ciljevima, izvorima

Nije moguće ostvariti ciljeve održivog razvoja (SDG) bez usvajanja odgovarajućih **praksi budžetiranja i računovodstva** između ostalog

Računovodstvo za humanizaciju

AUDITING
SUSTAINABLE
DEVELOPMENT GOALS

Standardizacija

I međunarodne organizacije (EU, 2018; OECD, 2020) i profesionalne organizacije (npr. AICPA-CIMA, 2021) razvile su **izveštaje** i **smernice** kako bi pomogle državama u lokalizaciji SDG

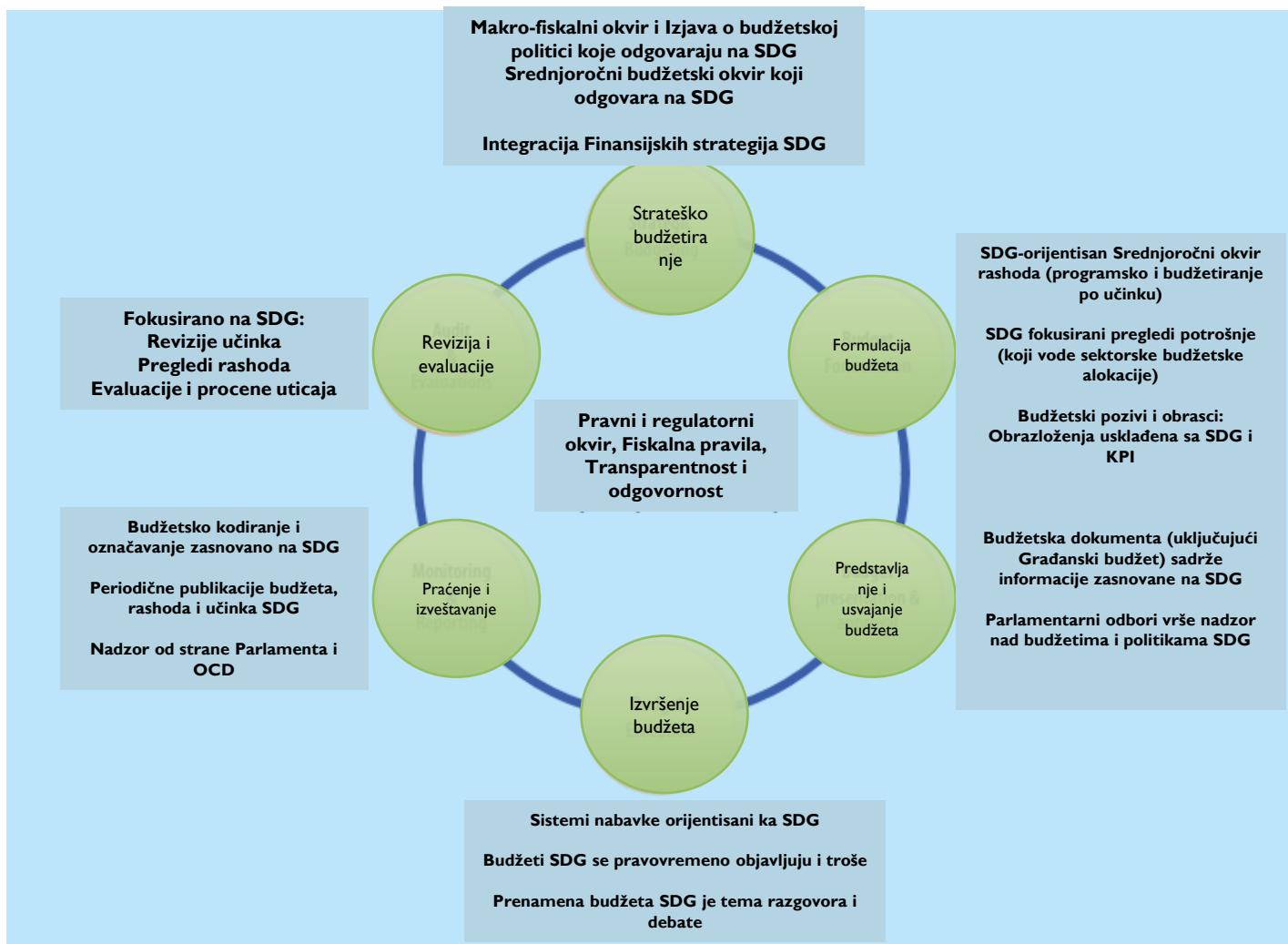
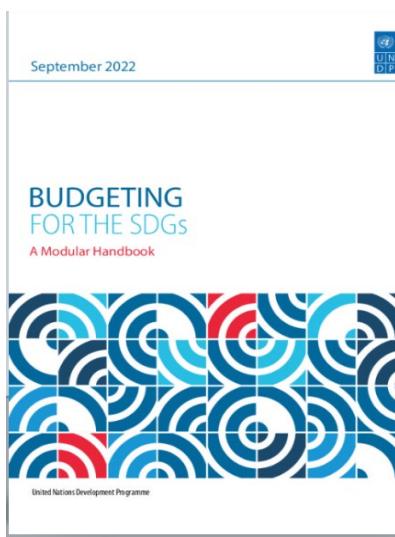
Evropska komisija (2018). Sprovođenje Ciljeva održivog razvoja na lokalnom i regionalnom nivou

OECD (2020). Teritorijalni pristup ciljevima održivog razvoja. Zbirni izveštaj

AICPA-CIMA (2021). Računovodstvo za ciljeve održivog razvoja

Budžetiranje SDG

Budžetiranje SDG: situacija u odabranim evropskim zemljama

Zemlje	Centralna država			Regionalna vlast			Lokalna vlast		
	Da/Ne	Zakon / Smernice	Obavezno / Dobrovoljno	Da/Ne	Zakon / Smernice	Obavezno / Dobrovoljno	Da/Ne	Zakon / Smernice	Obavezno / Dobrovoljno
Austrija	Delimično	N	D	Delimično	N	D	Delimično	N	D
Hrvatska	N			N			N		
Finska	D	D	D	N	D	D	N	D	D
Francuska	N						D	D (Smernice)	D
Nemačka	N		D	N		D	N		D
Grčka	N			N			N		
Italija	D	D	O	D	D	O	N	N	D
Malta	D			n/a	n/a	n/a	N		
Norveška	D	D (Nacionalna strategija)	O	D	D (Nacionalna strategija)	O	D	D (Nacionalna strategija)	O
Portugal	D	D (Smernice)	D				N		
Španija	D	D	D	D	N	D	D	D (Smernice)	D
Švedska	D	D	O	D	-	D	D	-	D
Švajcarska	N	N	N	Nešto	N	D	-	N	N
Holandija	N	N	D				D	D (Smernice)	D
Velika Britanija	D	D (Smernice)	D				D	D (Smernice)	D
Ukrajina	D	D (Zakon)	O	D	D (Zakon)	O	D	D (Zakon)	D

Izveštavanje o SDG: situacija u odabranim evropskim zemljama

Zemlje	Centralna država			Regionalna vlast			Lokalna vlast		
	Da/Ne	Zakon / Smernice	Obavezno / Dobrovoljno	Da/Ne	Zakon / Smernice	Obavezno / Dobrovoljno	Da/Ne	Zakon / Smernice	Obavezno / Dobrovoljno
Austrija	Delimično	N	D	Delimično	N	D	Delimično	N	D
Hrvatska	D	N	D	N			N		
Finska	D	D (Smernice)	D	N	N	D	N	N	D
Francuska	N						D	U toku za budžet	D
Nemačka	D	D (Nacionalna strategija održivosti)	O (Dva puta godišnje)	D	D (Strategije održivosti za federalni nivo države)	Uglavnom obavezno	D	D (Strategije održivosti za opštine)	O (Uglavnom)
Grčka	N			N			N		
Italija	D	D	O	D	D	O	N	N	D
Malta	D	D (Zakon)	O				N		
Norveška	D	D (Nacionalna strategija)	O	D	D (Nacionalna strategija)	D	D	D (Nacionalna strategija)	O
Portugal	D	D (Smernice)	D				D	D (Smernice)	D
Španija	N	N	-	D	N	D	D	N	D
Švedska	D	D	O	D	-	D	D	-	D
Švajcarska									
Holandija	D	N	D				D	D (Smernice)	D
Velika Britanija	D	D (Zakon)	O (Ograničeno)				D	D (Smernice)	D
Ukrajina	D	D (Zakon + Smernice)	O						

Izvor: Bisogno et al. 2024

Izveštavanje o SDG: Povećanje kredibilnosti i kvaliteta

Kriterijum	Fokus
Angažovanje zainteresovanih strana	Angažovanje zainteresovanih strana i izveštavanje o procesu angažovanja zainteresovanih strana su ključni za kredibilitet izveštavanja o SDG
Nadzor upravljanja	To doprinosi njihovom kredibilitetu, ne samo zato što su upravljačka tela na kraju odgovorna za strategiju
Ugrađivanje načina razmišljanja usmerenog na održivi razvoj	Kredibilitet uključuje demonstraciju da je „razmišljanje o održivom razvoju“ ugrađeno u organizaciju i primenjeno na sve ključne odluke
Interne kontrole i interna revizija	Adekvatne interne kontrole su od suštinskog značaja za osiguranje tačnosti prijavljenih podataka. Takođe dodaje kredibilitet i robusnost organizaciji
Eksterno osiguranje	Od ključne je važnosti verovati u integraciju razmatranja održivog razvoja oko strategije i donošenja odluka

KOJA JE ULOGA REVIZORA U ODNOSU NA CIJEVU ODRŽIVOG RAZVOJA (SDG)?

Interni revizori mogu da igraju različite uloge: ambasadori, savetnici i pružaoci uverenja

- Eksterni revizori mogu da igraju različite uloge: promovisanje nove dimenzije Odgovornosti, sparing partner, razvijanje metodologije i objavljivanje ključnih revizorskih pitanja na način koji će ih povezati sa građanima i doneti njihovo poverenje
- Saradnja i koordinacija sa različitim akterima (stručnjaci za ekologiju, društvena ljudska prava i borbu protiv korupcije) je ključna za nefinansijsko izveštavanje: potreba za usklađivanjem napora, **strategija, planiranja i metodologije**
- Nove veštine i način razmišljanja će biti potrebni, a obuka za revizore mora da počne što pre
- Rekonfiguracija identiteta revizora i njihove sposobnosti da povežu finansijske aspekte, uskladenost i nefinansijske dimenzije

Kao **partneri** u organizacijama, revizori takođe pomažu u identifikovanju mogućnosti i rizika i definisanja strateških ciljeva za povećanje održivosti javnih usluga